

Historia Koła

HISTORIA KOŁA

Polskiego Związku Niewidomych

w Dąbrowie Górniczej ul. Sienkiewicza 6a (do 2020 roku ul. Korczaka 6a)

W statucie Polskiego Związku Niewidomych czytamy:

Rozdział I.

§ 1. Polski Związek Niewidomych, zwany dalej Związkiem, jest stowarzyszeniem zarejestrowanym i posiada osobowość prawną.

§ 2. Terenem działania Związku jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą jego władz naczelnych jest m.st. Warszawa.

§ 3.

Pkt 1. Związek ma prawo tworzenia ogniw organizacyjnych na zasadach określonych w statucie.

pkt 2. Okręgi Związku posiadają osobowość prawną, z tym że okręgi działają na podstawie statutu Związku i nie mogą uchylać odrębnych statutów; prawo samodzielnego działania z tytułu posiadania osobowości prawnej odnosi się do sfery działań cywilno-prawnych i praw majątkowych.

§ 4. Związek jest stowarzyszeniem apolitycznym.

§ 5. Związek może być członkiem organizacji społecznych krajowych

i międzynarodowych, których cele i zadania są pokrewne z zadaniami Związku.

§ 6. Związek opiera swoją działalność na pracy społecznej członków; do prowadzenia swych spraw może zatrudniać pracowników.

§ 7. Związek posiada sztandar, logo i odznaki honorowe.

§ 8. Związek posiada centralny organ prasowy; okręgi Związku mogą posiadać własne organy prasowe.

Rozdział II.

Cele i środki działania

§ 9.

Pkt 1. Związek zrzesza osoby niewidome i słabowidzące, o których mowa w § 11 ust. 2, 3 i 4, zwane dalej niewidomymi, w celu ich społecznej integracji, rehabilitacji, wyrównywania szans w dostępie do informacji, edukacji, zatrudnienia i szeroko pojętej aktywności społecznej, a także w celu ochrony ich praw obywatelskich.

Pkt 2. Związek reprezentuje swych członków wobec organów naczelnych państwa, administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz innych instytucji.

§ 10.1. Cele określone w § 9 Związek realizuje w szczególności przez: m.in.

pkt 2) prowadzenie rehabilitacji podstawowej, leczniczej, społecznej

i zawodowej niewidomych dorosłych i dzieci w różnych formach oraz prowadzenie własnych ośrodków leczniczo- i szkoleniowo-rehabilitacyjnych,
pkt 3) działania na rzecz zaopatrzenia niewidomych w sprzęt rehabilitacyjny,
pkt 4) organizowanie różnych form działalności kulturalnej i artystycznej niewidomych, a także sportu, turystyki i rekreacji oraz wypoczynku dorosłych i dzieci,

Początki Polskiego Związku Niewidomych sięgają 1951 roku, kiedy to nastąpiło zjednoczenie różnych organizacji działających na rzecz niewidomych. W wyniku tego zjednoczenia powstał Polski Związek Niewidomych w obecnym kształcie i strukturze organizacyjnej czyli Zarząd Główny, Zarządy Okręgów i Koła PZN. Wtedy również powstało Koło Terenowe Polskiego Związku Niewidomych w Będzinie, które w swych szeregach skupiało inwalidów wzroku nie tylko z Będzina ale również z Sosnowca, Czeladzi i Dąbrowy Górniczej.

Z uwagi na to, że w Kole tym jednymi z bardziej aktywnych działaczy były osoby z terenu Dąbrowy Górniczej, w 1977r na skutek nowego podziału administracyjnego oraz powiększenia terenu miasta Dąbrowy Górniczej, staraniem długoletnich działaczy Polskiego Związku Niewidomych, z Koła PZN w Będzinie wyodrębniło się Koło Miejskie Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej.

Rozmowy prowadzone od czerwca 1977r. pomiędzy kolegą Marianem Piotrowskim, Romanem Łakomskim, Stanisławem Bandurą a prezesem Zarządu Okręgu Stanisławem Jaworkiem doprowadziły do pierwszego spotkania aktywu w mieszkaniu kolegi Jana Kocyby, celem utworzenia Koła Miejskiego Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej.

W skład aktywu biorącego udział w spotkaniu wchodziły następujące osoby:

1. Piotrowski Marian
2. Sieradzki Ireneusz
3. Kocyba Jan
4. Łakomski Roman
5. Stróżycki Bolesław
6. Massalski Adam
7. Janus Artur
8. Siodłak Józef
9. Ziach Janina
10. Bilski Kazimierz
11. Witkowski Stefan
12. Krak Tadeusz
13. Kukuryk Zofia
14. Stefański Czesław

W dniu 18 października 1977r. odbyło się zebranie organizacyjne członków Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej

w „Domu Technika” przy ul. 3-go Maja. Na zebraniu w którym uczestniczył m.in. ówczesny prezes Spółdzielni Niewidomych „Promet”, a późniejszy długoletni przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Związku Niewidomych i Poseł na Sejm Tadeusz Madzia, wybrano pierwszy zarząd Koła i Komisję Rewizyjną.

W uchwale Zebrania Organizacyjnego Członków Koła Terenowego Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej obradującego w dniu 18 października 1977r. w pkt. 1 znalazł się zapis:

Zgromadzeni na zebraniu organizacyjnym Koła Terenowego Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej

wyrażają wdzięczność władzom politycznym i administracyjnym miasta Dąbrowa Górnicza za przychylne przyjęcie i życzliwy stosunek do spraw niewidomych.

I dalej :

Przekazują serdeczne podziękowania zarządowi Spółdzielni Mieszkaniowej „Lokator” za udostępnienie lokalu świetlicowego dla potrzeb miejscowego ogniw terenowego PZN. (koniec cytatu)

W dniu 17.11.1977r. zarząd Koła powołał komisję Kulturalno – Oświatową .

15.12.1977r. powołano pierwszą w nowo utworzonym Kole komisję socjalno – bytową, która w tamtych czasach, w których środki finansowe były przydzielane odgórnie, była niezbędna.

W dniu 22.11.1977r. w lokalu używanym wspólnie z Klubem „Seniors”, nastąpiło uroczyste otwarcie działalności Koła Miejskiego Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej.

W dniu 21.09.1978r. Kierownik Spraw Wewnętrznych Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej mgr Marek Grobelny, z upoważnienia ówczesnego Prezydenta Miasta Dąbrowa Górnicza Romana Kuleja, wydał postanowienie na mocy którego wpisał do rejestru Stowarzyszeń Wyższej Użyteczności Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej pod nr 17 stowarzyszenie pod nazwą „Polski Związek Niewidomych w Dąbrowie Górniczej”

Pierwsza siedziba Koła znajdowała się przy ulicy Sobieskiego koło sanepidu. Po kilku latach siedzibę naszego Koła przeniesiono do przewiązki znajdującej się przy ul. Korczaka 6A gdzie – pomimo różnych perturbacji - mieści się do dnia dzisiejszego. Obecnie, od kilku lat, dzięki władzom miasta z Panem Prezydentem Zbigniewem Podrazą na czele, wykazującym dużą wrażliwość społeczną i zrozumienie dla naszych działań, mamy zapewnione bezpieczeństwo funkcjonowania w obecnej świetlicy, pod skrzydłami PKZ w Dąbrowie Górniczej, z którym zresztą współpracujemy już od bardzo wielu lat, zwłaszcza z Klubem Osiedlowym „HELIKON”.

Dla wielu osób świetlica jest miejscem, gdzie mogą znaleźć zrozumienie dla swoich problemów, zasięgnąć rady i porady. Jest to miejsce do którego zna się drogę, gdzie można spotkać drugiego człowieka.

Od chwili powstania w Kole PZN w Dąbrowie Górniczej prowadzono bardzo intensywną i ożywioną - ważną dla inwalidów wzroku - działalność integracyjno – rehabilitacyjną osób z dysfunkcją narządu wzroku. Cele osiągnąć zarówno poprzez działalność kulturalno – oświatową: organizowano wieczornice, spotkania integracyjne i imprezy o lżejszym charakterze z okazji rocznic i jubileuszów, jak i poprzez turystykę - ulubioną formę rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Przeglądając kroniki Związku można zauważyć, że członkowie naszego Koła zwiedzili całą Polskę wzdłuż i wszerz.. Dużym zainteresowaniem cieszyły się organizowane przez długi czas przez Zarząd Okręgu Śląskiego PZN lub jego delegaturę w Bielsku Białej Rajdy Inwalidów Niewidomych, których trasy wiodły zarówno po Beskidach jak i po Jurze Krakowsko – częstochowskiej.

W czasach istnienia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, PZN ułatwiał w znaczący sposób zaopatrzenie niewidomych i słabowidzących w sprzęt optyczny i pomocniczy służący m. in. do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa domowego i w miarę niezależnego życia.

Od chwili powstania Koła Miejskiego PZN w Dąbrowie Górniczej przy kole działał zespół muzyczny - wokalny, a od lutego 1982r. przy naszym Kole powstał zespół wokalny pod nazwą „Ocienie”.

Zespoły brały udział w przeglądach między innymi w Chorzowie

i Olsztynie. Dużym powodzeniem cieszyły się występy w Pałacu Kultury Zagłębia wspólnie z zespołami z Chorzowa i Bytomia.

Dali się również poznać nasi recytatorzy między innymi Genowefa Ptak, Kazimierz Bilski i Franciszek Białas.

Dużymi sukcesami może poszczycić się działająca w tym czasie sekcja szachowa w której prym wodził Kazimierz Bilski

Ważną datą dla historii naszego Koła jest 17 stycznia 1997r. W dniu tym odbyło się zebranie założycielskie Polskiego

Związku Niewidomych Koła w Gołonogu. Po 7 latach działalności na wniosek działaczy tamtego Koła, borykających się z trudnościami finansowymi, Plenum ZO podjęło uchwałę nr XVIII-2/2004 z dnia 10.02.2004r. stanowiącą o likwidacji Koła Polskiego Związku Niewidomych w Dąbrowie Górniczej Gołonogu i na powrót przyłączającą członków likwidowanego Koła do Koła PZN przy ul. Korczaka 6a.

W 1999 r. Zarządy Okręgów uzyskały osobowość prawną, co w danej chwili było niezbędne dla usprawnienia działalności Polskiego Związku Niewidomych.

Od 2004r. Polski Związek Niewidomych posiada status Organizacji Pożytku Publicznego.

Od stycznia 2021 roku siedziba naszej organizacji mieści si w budynku Centrum Aktywności Obywatelskiej i Organizacji Pozarządowych mieszczącym si przy ul. Sienkiewicza 6a.

Obecnie zmieniło się bardzo wiele, jednakże metody rehabilitacji osób z dysfunkcją narządu wzroku wypracowane i nieustannie doskonalone w ciągu 70 lat istnienia w obecnym kształcie Polskiego Związku Niewidomych w dużej mierze sprawdzają się do dziś. Są one podstawą działań Zarządu Koła ukierunkowanych na rehabilitację kompleksową osób z dysfunkcją narządu wzroku oraz integrację zarówno wewnątrz środowiska, z osobami z innymi niepełnosprawnościami jak i ze środowiskiem ludzi zdrowych.

Zmieniły się szczególnie metody pozyskiwania środków na działalność Koła. Obecny Zarząd Koła pozyskuje środki zarówno z dotacji organów administracji publicznej tj:

- Urząd Miejski w Dąbrowie Górniczej
- Budżet Województwa Śląskiego
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Jak również

- Z 1% podatku dla Organizacji Pożytku Publicznego
- oraz sponsorów prywatnych i firm wśród których niezwykle systematycznością wykazują się firmy Dąbrowskie Wodociągi sp. z o.o. oraz „Techmont”

W ciągu ostatnich kilku lat w Kole Polskiego Związku Niewidomych

w Dąbrowie Górniczej mającym swoją siedzibę przy ul. Korczaka 6a realizowane były, a niektóre nadal są, następujące zadania::

Szkolenie muzyczne

Szkolenie plastyczne

Szkolenie komputerowe

Szkolenie z języka angielskiego

Spotkania z lekarzami różnych specjalizacji

Terapia w grocie solnej

Ćwiczenia relaksacyjne z elementami jogi

Gimnastyka na basenie tzw. aquaaerobik

szkolenia wyjazdowe z zakresu rehabilitacji podstawowej tj. nauki podstaw pisma punkтового Brajle*a, czynności dnia codziennego

i samoobsługi metodą bezwzrokową, orientacji przestrzennej tzn. chodzenie z białą laską

Organizowane są również wieczorki poetyckie, spotkania towarzyskie

i imprezy okolicznościowe

Organizowane były Konkursy Czytelnicze Książki Mówionej organizowane we współpracy z Miejską Biblioteką Publiczną w Dąbrowie Górniczej

W świetlicy Koła odbywają się prelekcje dla szkół, aby kształtować właściwe postawy społeczne wobec osób niepełnosprawnych.

Co roku organizowanych jest kilka wyjazdów integracyjno - rehabilitacyjno - turystycznych zarówno jedno - jak i wielo-dniowych.

Z uwagi na to, że Zarząd Koła zawsze kładzie duży nacisk na to, aby uczestnicy wyjazdów mogli dotknąć niektórych eksponatów i aby przewodnicy umieli malowniczo opowiedzieć o zwiedzanych obiektach zarówno słabowidzący jak i niewidomi uczestnicy wyjazdów wynoszą

z nich bardzo wiele. Osobną sprawą jest fakt, że żaden inny organizator takich imprez nie znając naszych możliwości nie chce „brać sobie na głowę” niepotrzebnego balastu, czego najlepszym odzwierciedleniem jest często słyszane pytanie zadawane spontanicznie „a po co niewidomi jadą na wycieczkę?”

Koło nasze może poszczycić się wieloma osiągnięciami w różnych dziedzinach działalności artystycznej i twórczej która jest jedną z metod rehabilitacji oraz turystyki. I tak członkowie naszego Koła mogą poszczycić się zdobywaniem nagród w takich dziedzinach jak:

Recytacje, muzyka, literatura, plastyka, nagrody w Wojewódzkim Konkursie Czytelniczym Książki Mówionej, zdobycie regionalnej srebrnej i złotej Odznaki Turystycznej PTTK.

Na przestrzeni czterdziestu trzech lat istnienia Koła kolejnymi przewodniczącymi byli: Marian Piotrowski, Ireneusz Sieradzki, Henryk Ściński, Wincenty Jałowiecki, Lucyna Gawęcka i obecnie Zofia Jeznach

Zważywszy na to, że Zarządy Koła i Komisje Rewizyjne Koła, w myśl statutu PZN działają społecznie, docenić należy pracę i zaangażowanie wielu osób których nie sposób wymienić, a dzięki którym na przestrzeni wielu lat niewidomi i słabowidzący potrafią wychodzić z izolacji

i osamotnienia, brać czynny udział w życiu społecznym, uwierzyć we własne siły i możliwości oraz uwierzyć w drugiego człowieka.

Opracowała i napisała Zofia Jeznach